

Sed quinam limites fuerint Romani Patriarchatus, quosque illi præscripserit nascens Ecclesia, non ita clarum est, ac eo difficilius perspicitur, quod partitio dioceseon & prouinciarum Ecclesiasticarum, vt plurimum conformis fuerit ciuili Principum dispositioni, quæ sæpius ad nutum eorum mutata est. Prima authorem habuit Augustum, qui deleta antiquæ administrationis forma, orbem Imperij modo nouæ Monarchiæ accommodato diuisit, vt accuratè docet Dio^a Cassius. Secunda ab Adriano facta est, à prima non adeò discrepans. Tertia à Constantino in Præfecturas, Dioceses & Prouincias: Et quarta à diuersis Imperatoribus, quorum plures ex vna prouincia aut diocesi duas fecerunt, maximè post Imperij diuisionem inter Græcos & Latinos. Quamuis autem, vt ait^b Innocentius primus, haud conueniens sit, vt ad mobilitatem mundanarum necessitatum Ecclesia commutetur, honoresque aut diuisiones patiantur, quas pro suis causis faciendas esse duxerunt Imperatores, imò pristinus prouinciarum mos sit conseruandus: Attamen experientia docuit ad ciuilium dignitatum mutationes, Ecclesiasticas mutatas esse, Imperatoribus sic statuentibus. Nec Ecclesia, quæ Imperatorum patrocínio summè primis sæculis indigebat, id recusauit. Vnde in Concilio^c Chalcedonensi decretum est, vt ciuiles & publicas formas, Ecclesiasticarum parœciarum ordo consequeretur; adeo vt, inquit Patres, si qua ciuitas potestate Imperiali nouata esset, aut in posterum innouaretur, ciuiles dispositiones & publicas, Ecclesiasticarum quoque parœciarum ordines subsequerentur.

Fateor mihi certum videri Patriarchatum Romanum ex cunctis Occidentalibus Ecclesiis coaluisse. Idque imprimis probatur verbis prisci illius authoris, qui aliquot opera, his nomen Clementis apponens, promulgauit, & quem peritiores Critici circa annum ducentessimum scripsisse existimant. Is enim in priori parte Epistolæ Clementis ad Iacobum scribit, Petro Apostolo fuisse præceptum, vt obscuriorem mundi plagam Occidentis illuminaret. Istud præterea semper Græci, licet schismatici, confessi sunt, ac inter eos disertissimè Zonaras & Balsamon in expositione sexti Canonis Nicæni. "Zonaras quidem hæc habet: [Alexandrinum igitur Episcopum ijs, qui in Ægypto sunt, Lybia & Pentapoli præsidere iubet: Antiochenum subiectis sibi prouinciis Syriæ nimirum, Coelesyriæ, Ciliciæ, vtrique Mesopotamiæ: aliosque Episcopos suis quemque regionibus præesse; quemadmodum & Ecclesiæ Romanæ Antistes, vt Occidentales prouincias regat, mos obtinuit.] Balsamonis autem verba nullatenus discrepant: [Sextus, inquit, & septimus Canon statuunt quatuor Patriarchas, videlicet Romanum, Alexandrinum, Antiochenum & Hierosolymitanum (de Constantinopolitano enim in aliis Canonibus dicitur) ex antiquis moribus honorari: & Alexandrinum quidem Episcopum præesse prouinciis Libyæ, & Ægypti, & Pentapolis: Antiochenum similiter Syriæ, Coelesyriæ, Mesopotamiæ, & vtrique Ciliciæ: Hierosolymitanum autem prouinciis Palæstinæ, Arabiæ, & Phænices. Quoniam, inquit, & Romanus Episcopus præest Occidentalibus prouinciis.] At si schismaticorum testimonium cuiquam suspectum esset, licet fide tanto digniores sint, quanto veritas ab aduersariis ipsis expressa atque extorta certior esse videatur, adhibebo testem 'Diuum Hieronymum, qui hæc ad

VII.
VARIE DI-
VISIONES IMPE-
RII ROMANI.

^a Dio Cass. lib. 53.

^b Innoc. P. I. Ep. 18.
ad Alexandrinum.

^c Conc. Chalced.
Can. 17.

Εἰ δὲ τις ἐκ τῶν παλαι-
ῶν ἐξουσιῶν ἐκείνων
παλαιοῦ, ὃ ἀπὸ τοῦ ἡγου-
μένου, τοῖς παλαι-
οῖς, καὶ δημοσίοις τό-
ποις, καὶ τῶν ἐκκλη-
σιαστικῶν παρῶν
ἡ τῶν ἐκκλησιαστικῶν.

VIII.
OCCIDENTIS
DIOECESIS EST
PATRIARCHA
ROMANI.

^d Zonaras in Can.
6. Nicæn.
Ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἐπι-
σκοπὸς τῆς Ρωμαί-
κης καὶ τῆς Ἰουδαίας
ἐπαρχίας.

^e Bals. in Can. 6.
Nicæn.
Τὸν Ἀλεξανδρινὸν ἐπί-
σκοπον τῶν ἐκ-
κλησιῶν τῆς Ἀιγύπτου,
καὶ Λιβύης, καὶ Πεν-
ταπόλεως ἀποδείξαι,
&c. καὶ τὸν ἐπί-
σκοπον τῆς Ρωμαί-
κης καὶ τῆς Ἰουδαίας
ἐπαρχίας ἀποδείξαι.

^f D. Hieronym.
ad Marcum.